

KOBİ Borsası kuruluyor

Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP-KOBİ Borsası) KOBİ'lerin finansal problemlerini çözmek için halka arzlarını teşvik edecek. SPK, GİP'te KOBİ'ler için mevcut mevzuattan tümüyle farklılaştırılmış bir mevzuat hazırlamayı, esnek halka satış kriterleri getirmeyi planlıyor. Böylece KOBİ'lerin halka arz süreci teşvik edilerek, finansman problemleri de önemli ölçüde çözülecek. Borsanın yıl sonuna kadar faaliyete başlaması hedefleniyor.

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELER (KOBİ), TÜRKİYE EKONOMİSİNİN DİNAMİK VE SÜRÜKLEYİCİ UNSURLARI ARASINDA YER ALIYOR. KOBİ'ler ülke ekonomisinde böyle önemli bir konuma sahip olmalarına rağmen, her geçen gün farklı bir engelle savaşıyor. Bunların başında da finansman problemi geliyor. Bu finansman sorununun çözümünde alternatif arayışlar var. Bunlardan biri de Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP-KOBİ Borsası). KOBİ Borsası'nın yıl sonuna kadar faaliyete başlaması planlanıyor.

GİP'de çok büyük işlem hacimlerinin oluşması beklenmiyor. Burada asıl amaç, yüksek işlem hacmi değil, bu piyasaya gelecek olan KOBİ'lerin büyümesi, buradan yararlanması ve sermaye piyasasından elde edilen fonların şirketlere faydalı olması olarak belirtiliyor.

Bu şirketlerin, büyüdükten sonra belli kriterleri sağlama-ya başladığı andan itibaren de İMKB hisse senetleri piyasasına alınacağı ifade ediliyor.

Şirketin aktif büyüklüğü, ödenmiş sermayesi veya işlem görme esasları konusundaki kriterler ise şirketin büyüklüğünün neye göre olacağını belirleyecek. SPK'nın ve İMKB'nin yükümlülüklerini karşılayabilecek düzeyde kurumsal yapıya sahip olan KOBİ ölçeğindeki şirketler halka açılabilir ve İMKB'de işlem görebilir. İMKB'de kote olan 320 şirketin 221 tanesi, finans dışı sektörlerde faaliyet gösteriyor. 221 şir-

ketin 71'inin çalışan sayısı 250'nin altında. Ciro veya aktif kriterleri dikkate alındığında İMKB'de kote olmakla birlikte KOBİ tanımında olan şirket sayısının ise 32 olduğu görülüyor.

KOBİ'ler neden faydalanmıyor

KOBİ'lerin sermaye piyasasından yararlanmak istemesinde, çeşitli faktörler rol oynuyor. Şirket sahipliğinin kısmen de olsa kaybedileceği, şirket yönetimine müdahale olacağı düşüncesi, formalitenin çok olması, şirket hakkında düzenli bilgi verme yükümlülüğünün olması bunların başında geliyor. Ayrıca bünyesinde halka açılma sürecini yönetecek çalışanın bulunmaması ve karar almanın güçleşeceğinin düşünülmesi de KOBİ'leri bu konuda zorluyor.

Bunlara ek olarak yeterli teşvikin olmaması, piyasadan yeterli fon toplanamayacağına düşünülmesi, yeni düzenleme ve kuralların maliyetli olduğunun düşünülmesi, finansman açısından yararlı görülmemesi, borsada belirlenecek fiyatın gerçek değeri yansıtmayacağına düşünülmesi, kayıt dışı çalışma ve ölçek küçüklüğü de KOBİ'leri düşündüren diğer konular.

Ancak yetkililer, KOBİ'lerin, sermaye piyasasından finansmanı bir hükümet politikası düzeyinde ele alınıp, tamamlayıcı teşvik politikaları ile desteklenmeleri halinde ba-

**UZMAN
GÖRÜŞÜ**

“GİP ayrı bir piyasa”

Hüseyin Erkan İMKB Başkanı

“KOBİ Borsası'nı apayrı bir piyasa gibi yapılandırıyoruz. Borsadaki KOBİ'lerin, KOBİ Borsası'na geçmesi konusunu da tartışıyoruz. Ancak mümkün olduğunca yeni şirketlerin olmasını istiyoruz. GİP'te gerek halka arzların tarzi, gerekse işlem görme esasları, kayıta kalma esasları farklı bir yapıda olacak. Dolayısıyla daha önce halka açılmış bir şirketi bu tarafa almak bir çözüm değil. Biz KOBİ'lere yepyeni bir arz, maliyet yapısı ve işlem sistemiyle yönelmek istiyoruz. GİP'te birinci aşamada maliyetleri düşüreceğiz. İkinci aşamada da belli vergi teşvikleriyle bu piyasanın işler hale gelmesini sağlayacağız.”

**UZMAN
GÖRÜŞÜ**

“Maliyetler azaltılacak”

Turan Erol SPK Başkanı

“GİP'i yıl sonuna kadar faaliyete geçirmeyi planlıyoruz. Aracı Kurumların KOBİ Borsası'na danışmanlık, yönlendirme, eğitim gibi katkıları olacak. Sanayi kapasitesi olan ama yönetmelikten haberi olmayan şirketlerin bilgilendirilmesi çok önemli bir görev ve bu süreçte çok önemli katkılarımız olacak.

Maliyetleri ve bürokrasiyi azaltıcı finansal katkıların sunulma sıklığını ve kâr dağıtım maliyetlerini gözden geçireceğiz. SPK tarafı olarak kanun değişikliği gerektirmeden yapılabilecek kolaylıklar, bürokrasiyi ve maliyetleri azaltıcı nitelikte.”

**UZMAN
GÖRÜŞÜ**

“KOBİ'leri eğiteceğiz”

Mustafa Kaplan KOSGEB Başkanı

“KOBİ'ler her geçen gün farklı engeller ile savaşıyor. Bu engeller arasında finansman problemi önemli bir sorun. İMKB'de böyle bir platformun kurulmasıyla, özellikle KOBİ'lerimizi bilinçlendirmeyi ve onlara katkı sağlamayı hedefliyoruz.

Yardımlar, eğitim ve danışmanlıkla sınırlı kalmayacak. Onların da piyasadan pay almasını hedefliyoruz. KOBİ'leri kaldırmak, rekabet güçlerini artırmak istiyorsak, alternatif finansal yardımlar sağlanmalı.”

**UZMAN
GÖRÜŞÜ**

“Problemlerini çözeceğiz”

Nevzat Öztangut TSPAKB Başkanı

“Proje yakın zamanda hayata geçecek, İMKB, projenin ev sahibi olacak. GİP, 5 milyon YTL sermayeye ve 10 milyon YTL nominal sermayeye sahip. Şirket, kurulduğundan itibaren piyasanın fotoğrafı çekilmeye başlandı.

Küçük ve orta ölçekli işletmelerle toplantılar yapıldı. KOBİ'lerin ihtiyaçları nelerdir? Neden KOBİ'ler borsa piyasasına giremiyor? SPK'daki engeller nelerdir? gibi sorularla KOBİ'lerin problemlerini çözmeye çalışıyoruz.”

şarı şansı olduğunu düşünüyor. İşte KOBİ Borsası da bu fırsatı sunma konusunda önemli bir adım olarak görülüyor. KOBİ borsasına, sermaye piyasası teşvikleri, KOBİ finansmanı tanıtım, vergi ve maddi içerikli teşvikler ile yerli ve yabancı kurumsal yatırımcı teşviki yapılması planlanıyor.

Teşvikler de olacak

KOBİ borsasında sermaye piyasası KOBİ'ler için mevcut Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) mevzuatından tümüyle farklılaştırılmış bir mevzuat hazırlamayı, esnek halka satış kriterleri getirmeyi, izahname, dış denetim ve mali tablo ilanları yapmayı planlıyor.

KOBİ'ler için kayıt dışılık genel bir sorun, sermaye piyasası ise kayıtlık gerektiriyor. Kayıt içine girmek, ilave vergi ve maliyet anlamına geliyor. Sermaye piyasasının kayıt içine girmeyi kolaylaştırmak için KOBİ'lere vergi ve SSK gibi konularda da teşvik getirmesi bekleniyor.

Çalışmalar 2003'te başladı

KOBİ Borsası'nda ilk adım, yabancı örneklerde de olduğu gibi SPK tarafından atıldı. 18 Mart 2003'te SPK, KOBİ'lerin finansal problemlerinin çözümüne yönelik bir piyasa kurulması amacıyla 'Borsa Dışı Teşkilatlanmış Menkul Kıymetler Piyasalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliği'ni çıkardı. Bu alanda çalışmalarının devamı olarak Gelişmekte Olan İşletmeler Piyasası A.Ş., 30 Aralık 2005 yılında SPK'nın girişimiyle TOBB, KOSGEB, TSPAKB ile 52 kuruluşun ortaklığı ile kuruldu.

GİP ve İMKB arasında 13 Mayıs 2008'de bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda İMKB'nin mevcut yazılım alt yapısı, yetişmiş insan kaynağı, yaratmış olduğu işlem hacmi ve yüksek likiditesi sonucunda GİP'in İMKB altında teşkilatlandırılmasına karar verildi. İMKB altında kurulacak olan bu pazar, Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP) olarak adlandırılacak.

Talip Yılmaz talipyilmaz@ekonomist.com.tr